

Interní analýza důvodů zaměření se na předškolní vzdělávání na území ORP Děčín

Pracovní skupina pro rovné příležitosti se na svém jednání shodla, že problematikou předškolního vzdělávání je nižší podíl přímé pedagogické činnosti na třídách – ne v každé mateřské škole se daří zajistit překrývání pedagogických pracovníků. Jako další problém vnímá vyšší počty dětí ve třídách. Dále nejednotná pravidla při řešení otázek omlouvání zmeškané docházky u dětí v posledním povinném roce předškolního vzdělávání.

Omlouvání nepřítomností dítěte se řídí školským zákonem a dále je způsob omlouvání zakotven ve školním řádu, jehož obsah je v kompetenci ředitele MŠ a pedagogických pracovníků – často se jednotlivé MŠ liší ve způsobech řešení a vyhodnocování otázek omlouvání dětí v posledním roce předškolního vzdělávání. V této oblasti by bylo dobré dosáhnout určitého konsenzu v řešení výše popsané problematiky.

Přístup k dětem v mateřských školách v oblasti výchovy je do určité míry obdobný přístupu v domácím prostředí, kromě pár hodin přímé výchovně-vzdělávací práce, není ve vzdělávání mnohdy dostatečný prostor pro individuální práci s dětmi v předškolním věku (zejména v malotřídních kolektivech) natož pak s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami. Důvodem bývá již zmíněná nízká dotace přímé pedagogické činnosti v jednotlivých třídách (učitelé se nepřekrývají), či nižší míra odborných znalostí pedagogů v konkrétních oblastech, které mnohdy mohou pramenit z nedostatečných finančních prostředků a možností pro DVPP či obtížná zastupitelnost kantora, který se vzdělávacího kurzu účastní a tudíž pak následně „chybí“ ve třídě. Pedagogičtí pracovníci mnohdy navíc identifikují dítě, které vykazuje znaky odlišnosti od „normy“, ale zákonný zástupce, lékař nebo poradenské zařízení navrhne, pro nízký věk dítěte, ještě počkat s odborným vyšetřením.

Asi nejběžnějším problémem jsou logopedické obtíže neboli poruchy řeči. V současné době přibývá dětí se špatnou výslovností a rodiče to podceňují. Když dítě „šišlá“, tak se s ním nějak dorozumí a nemají potřebu to řešit. V druhém případě mají rodiče vůli tento problém řešit, ale záhy narazí na nedostatek odborníků. Mnohdy chybí systematické vedení pedagogů MŠ v oblasti logopedické osvěty. Kurzy logopedické prevence pro pedagogy mateřských škol jsou nákladné a většina ředitelů mateřských škol si nemůže dovolit na takový kurz své učitele vyslat, natož jim jej zaplatit. Občas je možné absolvovat kurz, který je organizován při logopedických základních školách (ty jsou hrazeny z EU), avšak poptávka dle našeho názoru dalece převyšuje nabídku. Jako ideální stav vnímáme jednoho učitele s tímto kurzem na třídě. Závěr je tedy následující. Klinických logopedů je málo, kurz logopedického asistenta tedy logopedické minimum má pár pedagogických pracovníků, ale opět je na dobrovolnosti ředitele, zda kurz pracovníkům umožní a zaplatí. Předškolní děti přicházejí k zápisu nepřipraveny či s problémy v některé jazykové rovině. Řešením v MŠ by bylo dotování kurzů logopedického asistenta.

Dále lze sledovat velký rozdíl mezi dětmi, které přicházejí k zápisu z přípravných tříd základních škol, děti z mateřských škol a děti, které povinnou školní docházku do MŠ řádně neabsolvovaly. Přestože je docházka do MŠ poslední rok povinná, opět dodržování pravidel záleží na individuálním přístupu ředitelů jednotlivých zařízení. Zde by mohla pomoci systémová spolupráce s terénními pracovníky a zároveň spádovými základními školami. Došlo by alespoň k částečnému sjednocení pravidel a přístupů ke vzdělávání. Děčínské MŠ jsou nyní zapojeny do projektu Škola pro všechny. V rámci tohoto projektu bude výše zmiňovaná problematika řešena. V každé zúčastněné MŠ bude proškolen pedagog v programu Maxík a každé škole se dostane logopedická intervence. Pro ostatní MŠ z ORP bychom pro inspiraci navrhovali exkurzi do MŠ v Jílovém, kde mají zkušenost se stimulačním programem pro předškoláky a děti s odloženou školní docházkou „Maxík“ a ke zlepšení

docházky do MŠ již výše zmiňovanou spoluprací s terénními pracovníky. Po zkušenostech z projektu Škola pro všechny by se logopedická podpora i zkušenost s programem Maxík mohla implementovat do všech MŠ.

Dalším palčivým problémem MŠ, a to hlavně z okrajových částí Děčínska, je doprava. Vzhledem k dopravcům jakožto soukromým subjektům lze těžko žádat o úlevy. Mohl by pomoci např. Magistrát města či Krajský úřad?

Silné stránky	Slabé stránky
• MŠ mají ŠVP upravené dle svých možností • MŠ přijímají všechny děti bez rozdílu • „Mateřský přístup“ • Ředitelé rozhodují o DVPP dle svých možností a potřeb	• Nejednotnost v pravidlech • Rozdílnost v požadavcích na povinnosti zákonných zástupců • Vymahatelnost povinné docházky • Nedostatečná prevence specifických poruch učení – ŠPZ a rodiče problematiku podceňují
Příležitosti	Hrozby
• Příklad dobré praxe – inspirace pro MŠ • Lepší připravenost dětí na vstup do ZŠ • Kompetentnější pedagog i zákonný zástupce	• Více povinností pro ZZ • Náročnější příprava pro pedagogy MŠ • Nedostatek odborných školení

Shrnutí:

exkurze do MŠ Jílové

financování dopravy na akce

logopedická intervence v MŠ minimálně 2x ročně

spolupráce s terénními pracovníky

spolupráce s klinickým logopedem SPC